

KVARTALSRAPPORT

4. KVARTAL 2019

Brage Finans AS

Om Brage Finans AS

Brage Finans AS er et finansieringsselskap eid av 12 frittstående sparebanker («eierbanker»). Selskapet ble etablert i 2010 og driver sin virksomhet med utgangspunkt fra hovedkontoret i Bergen. I tillegg har selskapet salgskontorer i Stavanger, Kristiansand og Ålesund.

Selskapets virksomhetsområde er finansiering av løsøre, herunder leasing (leiefinansieringsavtaler) og salgspantlån. Distribusjon av selskapets produkter skjer gjennom eierbanker, via forhandlere av kapitalvarer og gjennom eget salgssapparat.

Nøkkeltall for 2019(2018)

- Nysalg 1.-4.kvartal: 6,4 mrd.kr. (5,6)
- Netto renteinntekter: 330,9 mill.kr. (232,3)
- Kostnadsprosent¹: 31% (39%)
- Tap og nedskrivninger utlån: 29,6 mill.kr. (20,1)
- Resultat før skatt: 168,2 mill.kr. (93,9)
- Egenkapitalavkastning(RoE): 8,1²% (7,6%)
- Netto utlån kunder: 12,0 mrd.kr. (9,3)
- Kapitaldekning: 21,4% (16,9%)
- Uvektet kjernekapitalandel: 14,9% (12,5%)

Resultat per 31.12.19

Brage Finans AS oppnådde i 2019 et resultat før skatt på 168,2 millioner kroner, en resultatforbedring på 74,4 millioner kroner (+79%) fra 2018. Resultatet reflekterer et høyt aktivitetsnivå i 2019 med god etterspørsel fra både nye og eksisterende kunder, god marginutvikling, fallende kostnadsprosent, kvalitetsmessig god utlånsportefølje og en styrket finansiell situasjon.

Selskapet har hittil benyttet seg av unntak for finansskatt ettersom en vesentlig del av selskapets virksomhet har vært direkte knyttet til leasing. Med bakgrunn i de siste års vekst innenfor billån kan selskapet ikke lengre benytte seg av unntaket. En inntreden i finanskatteordningen fra 2020 gav utslag i vesentlig økning i skattekostnaden for 2019, som en engangseffekt på 11,9 millioner kroner. Egenkapitalavkastningen for 2019 ble derfor svekket fra 8,8% til 8,1%.

Brage Finans har lagt bak seg et år med et meget sterkt nysalg. Totalt nysalg for 2019 endte på 6,36 milliarder kroner, en salgsøkning på 14,4% sammenlignet med 2018.

Utviklingen innenfor bedriftsmarkedsområdet har vært solid i 2019. I tillegg til god tilstrømning av nye kunder, opplever selskapet i stor grad at eksisterende kunder velger Brage Finans på nytt. Totalt nysalg av BM produkter, i hovedsak leasingfinansiering, var i 2019 på 4,21 milliarder kroner, en økning på 0,6 milliarder kroner (+15%) sammenlignet med 2018.

Utlånsportefølje mot bedriftskunder ved utgangen av året utgjorde totalt ca 8,6 milliarder kroner. Brutto utlån økte i 2019 med 1,7 milliarder kroner, tilsvarende en vekst på 25%. Selskapets BM portefølje har god diversifisering innen både geografisk spredning, bransjer og gjenstandstyper.

Privatmarkedsområdet hadde i 2019 en meget positiv utvikling. Selskapets nysalg av lån til privatpersoner var 2,1 milliarder kroner i 2019, mot 1,9 milliarder kroner året før.

Utlånsporteføljen mot privatkunder utgjorde ved utgangen av året totalt 3,4 milliarder kroner, en økning på 1,0 milliarder kroner (+42 %) sammenlignet med 2018. Ved utgangen av 2019 utgjorde billån(salgspantlån) 94% av privatmarkedsporteføljen.

Netto renteinntekter utgjorde i 2019 samlet 330,9 millioner kroner, mot 232,3 millioner kroner i 2018. Økningen i netto renteinntekter var et resultat av god marginutvikling og vekst i porteføljen.

Provisjonskostnader til distributører økte i året med 13,5 millioner kroner fra 39,6 millioner kroner i 2018 til 53,1 millioner kroner i 2019.

Driftskostnader utgjorde i året 105,3 millioner kroner, hvorav personalkostnader utgjorde ca 65%. Vekst i kostnader har i 2019 vært prosentvis lavere enn vekst i inntekter, hvilket medførte at selskapets kostnadsprosent falt fra 39% i 2018 til 31% i 2019.

Selskapet hadde ved utgangen av året konstaterte tap på totalt 9,5 millioner kroner. Reversering av tidligere avsetninger, samt nye avsetninger på eksisterende engasjementer, gav en samlet resultateffekt på 29,6 millioner kroner for 2019. For ytterligere detaljer se note 2.

Selskapets resultat før skatt for regnskapsåret var positivt med 168,2 millioner kroner, mot 93,9 millioner kroner foregående år. Resultatet gav en egenkapitalavkastning(RoE) på 8,1%, sammenlignet med 7,6% for 2018.

Eiendeler

Selskapets bankbeholdning var 281,5 millioner kroner per 31.12.19. Brage Finans AS hadde ved utgangen av året en brutto portefølje på 12,0 milliarder kroner, en økning på 2,7 milliarder kroner sammenlignet med 31.12.18. Balanseførte nedskrivninger (gruppe- og individuelt) utgjorde 42,3 millioner kroner pr 31.12.19, hvilket tilsvarte 0,35% av brutto utlånsportefølje. Hensyntatt nedskrivninger knyttet til overtatte eiendeler i balansen var nedskrivningsgraden 0,41% ved utgangen av året.

Gjeld

Selskapet finansieres gjennom lån fra banker samt usikret obligasjonsgjeld i det norske pengemarkedet. Ved utgangen av 2019 hadde selskapet 600 millioner kroner i lån fra eierbanker, samt 175 millioner kroner i lån fra Nordic Investment Bank. I tillegg har selskapet en ubenyttet ukommittert trekkfasilitet på totalt 600 millioner kroner hos sine eierbanker. Selskapets obligasjonsgjeld var totalt 9,25 milliarder kroner per 31.12.19.

Egenkapital og kapitaldekning

Selskapet gjennomførte i første kvartal 2019 en egenkapitalemisjon på 225 millioner kroner med

¹ Justert for provisjon til eierbanker

² Resultat etter skatt / ((IB egenkapital-IB hybridkapital) +(UB egenkapital-UB hybridkapital))/2

selskapets aksjonærer, der emisjonsbeløpet i sin helhet ble klassifisert som ren kjernekapital.

I tredje kvartal ble det gjennomført en ny egenkapitalemisjon på 250 millioner kroner. Alle aksjer ble tegnet av eksisterende aksjeeiere i samme eierforhold, og emisjonsbeløpet ble i sin helhet klassifisert som ren egenkapital.

I tillegg har selskapet i 2019 utstedt et ansvarlig lån på 65 millioner kroner, samt en fondsobligasjon på 75 millioner kroner.

Styrking av egenkapitalen er i tråd med selskapets strategiske vekstplaner og gjennomføres for å opprettholde en solid kapitaldekning.

Ved årsskiftet hadde selskapet en kapitaldekning (ansvarlig kapital) på 21,4%, herunder kjernekapital på 19,1% og ren kjernekapitaldekning på 17,4%.

Selskapets uvektede kjernekapital var 14,9% per 31.12.19.

Kredittrisiko og porteføljeutvikling

Brage Finans skal i hovedsak fokusere på de geografiske nærmarkedene som dekkes av eierbankene. Eierbankene er lokalisert langs kyst-Norge fra Sparebanken Sør i Agder og Telemark til Helgeland Sparebank i Nordland. Geografisk fordeling av porteføljen viser størst eksponering i Hordaland (25 %), etterfulgt av henholdsvis Rogaland (22 %) og Vest-Agder (11%).

Ved utgangen av 2019 hadde selskapet ingen kundegrupperinger hvor innvilget engasjement samlet sett var større enn 10 % av ansvarlig kapital. 57,9% (55,0%) av porteføljen utgjøres av engasjement som er mindre enn 5,0 millioner kroner. Disse engasjementene utgjør 98,6% (98,3%) av antall kunder.

Samlet portefølje innenfor de tre største bransjene, «Bygge- og anleggsvirksomhet», «Transport og lagring» og «Privatmarked», utgjorde 53,5 % (52,4 %) av totalporteføljen. Engasjementene innenfor BM-porteføljen har stor spredning i engasjementsstørrelse og type objekter som er finansiert.

Selskapets låne- og leasingportefølje mot bedriftsmarkedet domineres av engasjementer med lav og moderat risiko. 89,4% (90,1%) av bedriftsmarkedsporteføljen er kategorisert i disse risikogruppene.

Forventet tap for bedriftsmarkedsporteføljen i lav og moderat risikogruppe er 0,34% (0,16%). Forventet tap for hele bedriftsmarkedsporteføljen er 0,66% (0,39%). Endringen fra året før skyldes overgang til ny PD-modell.

Personmarkedsporteføljen er økende og utgjør nå 28,9 % (28,2 %) av total portefølje. Kvaliteten i personmarkedsporteføljen er god. 88,5 % (88,3 %) av denne porteføljen er klassifisert i risikogruppene lav og moderat.

Hendelser etter balansedagen

Det har ikke vært vesentlige hendelser etter balansedato 31.12.2019 som påvirker det avlagte kvartalsregnskapet.

Framtidsutsikter

Makro

Verdensøkonomien ser ut til å være langsomt på vei inn i en lavkonjunktur. Utviklingen har særlig vært preget av handelskonflikter og lavere vekst i industrien. Det er usikkerhet knyttet til i hvilken grad den svakere veksten i industrien globalt vil smitte over på andre deler av verdensøkonomien. Ekspansiv pengepolitikk bidrar dog positivt til veksten i flere land, og finanspolitikken vil trolig bli mer ekspansiv neste år i flere land i Europa.

Som en liten, åpen økonomi påvirkes Norge av utviklingen i handelskonfliktene. Samtidig har veksten i norsk økonomi vært god de siste årene til tross for svakere vekst blant våre handelspartnere. De direkte effektene av handelskonfliktene på norsk økonomi har til nå trolig vært begrenset. Norsk økonomi er imidlertid ikke immun mot negative impulser fra utlandet.

I inneværende år har norsk økonomi blitt løftet av en markert vekst i petroleums- og industriinvesteringer. De positive impulsene fra petroleumsinvesteringene ventes ikke å fortsette de neste årene sett under ett. Avmattningen internasjonalt vil dempe etterspørselen rettet mot eksportrettete virksomheter, og dermed også industriinvesteringene. Med et slikt konjunkturforløp vil rentene trolig holde seg på dagens relativt lave nivå, og det forventes en fortsatt nær konjunkturnøytral finanspolitikk i årene framover³.

Kjerneområder

I Brage Finans kjerneområde, Vestlandet, opplever man fortsatt høy optimisme blant vestlandsbedriftene. Vestlandsindeksen 4/2019 viser en fortsatt sterk økonomi på Vestlandet, men vekstforventningene framover ser ut til å være avtagende. Bedrifter med høy andel av omsetning knyttet til olje- og gassrelatert virksomhet er mest positive til framtidsutsiktene i 2020.

En annen viktig region for Brage Finans er Helgeland. Helgeland er en region med stort innslag av eksportrettet næringsliv. Lav kronekurs gir høy etterspørsel etter regionens laks, aluminium, stål og mineraler. Arbeidsledigheten er fortsatt lav, og investeringsviljen i regionen er høy. Det er planlagt investeringer for 70-80

³ SSB – Konjunkturtrendenser 2019/4

milliarder kroner de neste 7 årene: herunder flyplass, nytt bygg til Brønnøysundregistrene og sykehus.

I Agder og Telemark har utviklingen i næringslivet vært positiv, og man observerer økt sysselsetting i regionen. Regionen kan vise til vekst i både produksjon og investeringer. Selskapet har i 2019 styrket sitt salgsteam i Agder og Telemark, og ser positivt på utviklingen i regionen.

Brage Finans

Selskapet er godt kapitalisert og bra posisjonert for ytterligere vekst og utvikling. Innføring av «SMB rabatten», med lavere kapitalkrav for utlån mot SMB

segmentet, legger til rette for at Brage Finans fortsatt kan bidra med gode finansieringsløsninger til det lokale næringsliv, slik at næringslivet oppnår økt verdiskaping gjennom bedre rammebetingelser for små og store bedrifter.

Brage Finans unike eierstruktur, med 12 solide sparebanker og deres lokale forankring, bidrar til at selskapet står godt rustet til å møte nye utfordringer i 2020.

Styret presiserer at det normalt er betydelig usikkerhet knyttet til vurderingen av fremtidige forhold.

Styret i Brage Finans AS
Bergen, 27. januar 2020

Jan Erik Kjerpeseth
(styrets leder)

Stein A. Hannevik
(styrets nestleder)

Kim F. Lingjærde
(styremedlem)

Bjørn-Tore Brønlund
(styremedlem)

Alf Inge Flokketvedt
(styremedlem)

Tor Arne Ness
(styremedlem)

Tor Olav Langeland
(styremedlem)

Frank Øye
(ansattrepresentant)

Jack Iversen
(administrerende direktør)

Resultatregnskap

Brage Finans AS

	Note	<u>31.12.19</u>	<u>31.12.18</u>	<u>4.kv. 19</u>	<u>4.kv. 18</u>
		(NOK 1000)	(NOK 1000)	(NOK 1000)	(NOK 1000)
DRIFTSINNTEKTER					
Renteinntekter og lignende.....		547.713	364.636	160.707	106.999
Rentekostnader og lignende.....		-216.832	-132.317	-68.029	-38.424
Netto renteinntekter.....		330.881	232.319	92.678	68.575
 Gebyrer og provisjonsinntekter.....		15.753	11.064	4.284	3.154
Gebyrer og provisjonskostnader.....		-53.114	-39.620	-15.482	-11.841
Netto verdiendring verdipapirer.....		3.290	1.237	2.024	204
Andre driftsinntekter.....		6.249	3.222	1.960	993
Netto driftsinntekter.....		303.058	208.222	85.464	61.085
 DRIFTSKOSTNADER					
Lønn og generelle adm.kostnader.....		-68.444	-62.931	-22.899	-20.065
Avskrivninger.....		-11.062	-8.901	-2.892	-2.473
Andre driftkostnader.....		-25.734	-22.448	-7.725	-6.533
Sum driftskostnader.....		-105.240	-94.281	-33.516	-29.071
 Driftsresultat før tap.....		197.818	113.941	51.948	32.014
 Tap og nedskrivninger på utlån.....	2,3	-29.587	-20.070	-7.282	-8.307
Ordinært resultat før skattekostnad.....		168.231	93.871	44.666	23.707
 Skattekostnad.....		-46.849	-18.434	-19.664	-2.297
Resultat for regnskapsperioden.....		121.382	75.436	25.002	21.410

Kvartalsvis utvikling

Brage Finans AS

	Note	4.kv. 19	3.kv. 19	2.kv. 19	1.kv. 19	4.kv. 18
		(NOK 1000)	(NOK 1000)	(NOK 1000)	(NOK 1000)	(NOK 1000)
DRIFTSINNTEKTER						
Renteinntekter og lignende.....		160.707	143.985	128.219	114.802	106.999
Rentekostnader og lignende.....		-68.029	-56.405	-49.284	-43.114	-38.424
Netto renteinntekter.....		92.678	87.579	78.936	71.688	68.575
Gebyrer og provisjonsinntekter.....		4.284	4.185	3.649	3.635	3.154
Gebyrer og provisjonskostnader.....		-15.482	-14.074	-10.433	-13.126	-11.841
Netto verdiendring verdipapirer.....		2.024	518	387	360	204
Andre driftsinntekter.....		1.960	1.650	1.507	1.132	993
Netto driftsinntekter.....		85.464	79.859	74.046	63.689	61.085
DRIFTSKOSTNADER						
Lønn og generelle adm.kostnader.....		-22.899	-17.286	-11.812	-16.447	-20.065
Avskrivninger.....		-2.892	-2.784	-2.779	-2.607	-2.473
Andre driftkostnader.....		-7.725	-5.562	-6.437	-6.009	-6.533
Sum driftskostnader.....		-33.516	-25.632	-21.028	-25.064	-29.071
Driftsresultat før tap.....		51.948	54.227	53.018	38.625	32.014
Tap og nedskrivninger på utlån.....	2,3	-7.282	-8.522	-8.989	-4.794	-8.307
Ordinært resultat før skattekostnad.....		44.666	45.704	44.030	33.831	23.707
Skattekostnad.....		-19.664	-10.055	-9.686	-7.443	-2.297
Resultat for regnskapsperioden.....		25.002	35.650	34.343	26.388	21.410

Balanse

Brage Finans AS

	Note	31.12.2019	31.12.2018
		(NOK 1000)	(NOK 1000)
EIENDELER			
Kontanter og innskudd i kredittinstitusjoner.....		281.469	237.202
Utlån til kunder			
Leiefinansieringsavtaler.....		7.523.906	5.989.231
Nedbetalingslån.....		4.491.285	3.286.073
Nedskrivning av individuelle utlån.....	2,3	-20.587	-11.533
Nedskrivning av grupper av utlån.....	2,3	-21.709	-15.287
Netto utlån til kunder.....		11.972.895	9.248.484
 Overtatte eiendeler.....		 16.327	 5.734
Obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer.....		105.088	62.714
Andre immaterielle eiendeler.....		31.008	27.275
Maskiner, inventar og transportmidler.....		2.960	2.669
Andre eiendeler.....		31.961	11.669
Opptjent, ikke mottatte inntekter.....		8.245	6.368
Forskuddsbetalte, ikke påløpte kostnader.....		12.233	23.816
		207.822	140.246
 SUM EIENDELER.....		 12.462.185	 9.625.932
 GJELD OG EGENKAPITAL			
Gjeld			
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner.....		775.000	775.000
Obligasjonsgjeld.....		9.250.000	7.230.000
Annen gjeld.....		4.491	3.729
Utsatt skatt.....		94.868	48.019
Mottatt ikke opptjente inntekter.....		26.348	15.609
Avsetning påløpte kostnader og forpliktelser.....		100.828	71.203
Ansvarlig lånekapital.....		235.000	170.000
Sum gjeld.....		10.486.535	8.313.560
 Egenkapital			
Aksjekapital 136.688.549 à kr 3,0.....	4,5	410.066	318.432
Overkurs.....	4,5	1.089.992	706.626
Ikke-registert aksjekapitalforhøyelse.....	4,4	-	-
Annen opptjent egenkapital.....	4,5	300.592	187.314
Fondsobligasjoner.....	4,5	175.000	100.000
Sum egenkapital.....		1.975.651	1.312.372
 SUM EGENKAPITAL OG GJELD.....		 12.462.185	 9.625.932

Noter til regnskapet

Brage Finans AS

Note 1 Regnskapsprinsipper

Delårsregnskapet er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven og årsregnskapsforskriften for finansieringsforetak (Forskrift 16.12.1998 nr 1240). Delårsregnskapet er satt opp i henhold til de samme regnskapsprinsipper som årsregnskapet for 2018. Årsregnskapet er revidert, men ikke de enkeltstående perioderegnskaper.

Note 2 Misligholdte og tapsutsatte engasjement

	2019	2018
	NOK 1000	NOK 1000
Misligholdte engasjementer:		
Brutto misligholdte engasjementer	83.810	54.614
Nedskrivninger misligholdte engasjementer	-13.619	-8.712
Netto misligholdte engasjementer, individuelt nedskrevet	70.191	45.902
Tapsutsatte, ikke misligholdte engasjementer:		
Tapsutsatte, ikke misligholdte engasjementer	70.974	25.375
Nedskrivninger tapsutsatte engasjementer	-6.968	-2.821
Netto tapsutsatte engasjement, individuelt nedskrevet	64.006	22.554
Misligholdte engasjementer representerer samlet engasjement til kunder hvor betalingsbetingelsene ikke er overholdt, med mindre forholdene ventes å være forbigående. Engasjementer klassifiseres som misligholdte senest 67 dager etter betalingsforfall.		
Tapsutsatte engasjementer er samlet utlån mot kunder med engasjement som ikke er klassifisert som misligholdte, men det etter en vurdering av verdien av sikkerheter og kundens betjeningsevne er sannsynlighetsovervekt for tap.		

Note 3 Resultatførte tap og nedskrivning

Resultatført tap og nedskrivning for kredittrisiko	2019	2018
	NOK 1000	NOK 1000
Individuelle nedskrivninger:		
Individuelle nedskrivninger 01.01	11.533	10.740
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	988	2.098
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	17.230	4.945
Tilbakeføring av tidligere nedskrivninger	-7.436	-4.347
Tilbakeføring ved overtatt eiendeler	-227	-784
Tilbakeføring ved konstaterte tap	-1.500	-1.119
Individuell nedskrivninger	20.587	11.533
Gruppenedskrivninger:		
Gruppenedskrivninger 01.01	15.287	10.444
Periodens nedskrivninger	21.709	15.287
Tilbakeføring av tidligere nedskrivninger	-15.287	-10.444
Gruppenedskrivninger	21.709	15.287
	2019	2018
	NOK 1000	NOK 1000
Periodens resultatført tap:		
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	9.054	794
Periodens endring i gruppenedskrivninger	6.423	4.843
Periodens endring i avsetninger på overtatte eiendeler	4.640	1.210
Konstaterte tap i perioden	9.470	13.223
Sum resultatført tap på utlån	29.587	20.070

Note 4 Kapitaldekning

Kapitalbehov og kapitaldekning er beregnet ut fra Basel II regelverkets standardmetode for kredittrisiko og grunnleggende metode for operasjonell risiko.

	31.12.2019	31.12.2018
	NOK 1000	NOK 1000
Sum egenkapital justert for hybridkapital	1.800.651	1.212.372
Immaterielle eiendeler	-31.008	-27.275
Verdijusteringer ved forsvarlig verdsettelse	-105	-63
Sum ren kjernekapital	1.769.537	1.185.034
Hybridkapital	175.000	100.000
Sum kjernekapital	1.944.537	1.285.034
Ansvarlig lånekapital	235.000	170.000
Sum ansvarlig kapital	2.179.537	1.455.034
Vektet beregning grunnlag kredittrisiko	9.757.359	8.335.198
- herunder Foretak	4.192.325	4.825.198
- herunder Foretak - SMB	1.354.232	-
- herunder Massemarked - SMB	1.536.232	-
- herunder Massemarked - Øvrige	2.560.408	3.414.300
- herunder Institusjoner	61.956	52.450
- herunder Andel i verdipapirfond	7.357	4.200
- herunder Øvrige	44.850	39.050
Vektet beregningsgrunnlag operasjonell risiko-basis metoden	407.887	285.775
Vektet beregningsgrunnlag markedsrisiko	-	-
Totalt vektet beregningsgrunnlag	10.165.246	8.620.973
Kapitaldekning	21,4 %	16,9 %
- herunder kjernekapitaldekning	19,1 %	14,9 %
- herunder ren kjernekapitaldekning	17,4 %	13,7 %
Uvektet kjernekapitalandel	14,90 %	12,50 %

Brage Finans AS oppfyller kravene til kapitaldekning i henhold til Finansforetaksloven med tilhørende forskrifter.

Note 5 Egenkapital

Årets endring i egenkapital	Aksjekapital	Overkurs	Hybridkapital	Annen egenkapital	Sum
	NOK 1000	NOK 1000	NOK 1000	NOK 1000	NOK 1000
Egenkapital 01.01.19	318.432	706.626	100.000	187.314	1.312.372
Kapitalforhøyelse, kontantinnskudd	91.634	383.366	0	0	475.000
Utstedelse fondsobligasjon	0	0	75.000	0	75.000
Renter og omkostninger fondsobligasjon	0	0	0	-8.104	-8.104
Årets resultat	0	0	0	121.382	121.382
Egenkapital 31.12.19	410.066	1.089.992	175.000	300.593	1.975.651